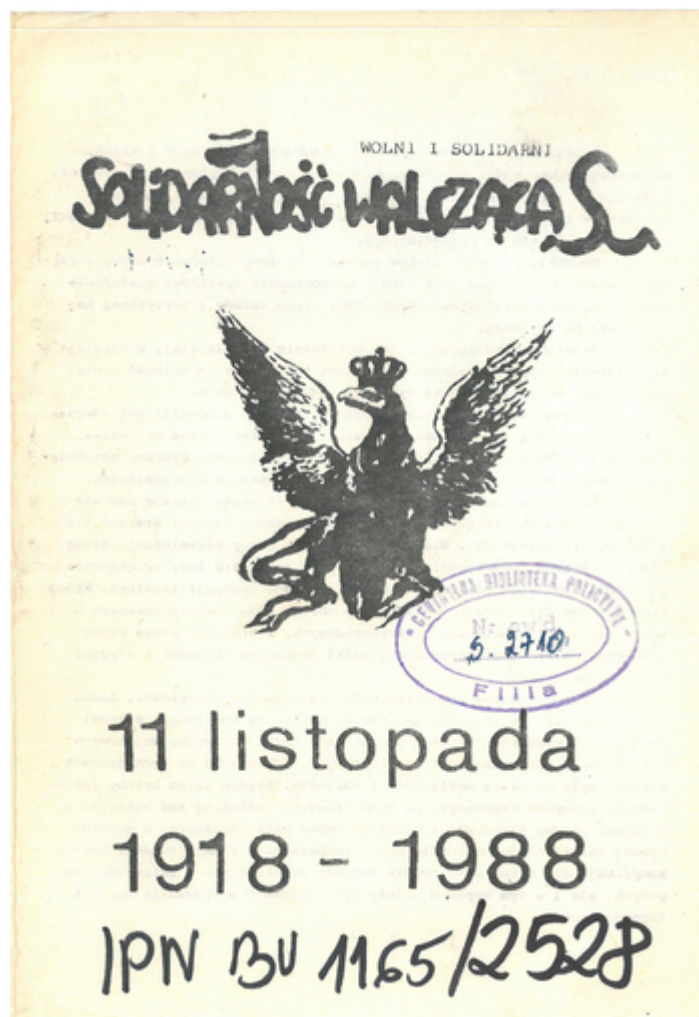

Moja Niepodległa

<https://mojaniepodlegla.pl/mn/11-xi-w-dokumentach-aip/dokumenty-archiwalne-z-2/dokumenty/6712,Publikacja-11-listopada-1918-1988-wydana-przez-Solidarnosc-Walczaca-w-zwiazku-z-.html>
2022-10-06, 03:35

Publikacja „11 listopada 1918-1988”
wydana przez Solidarność Walczącą
w związku z 70. rocznicą odzyskania
przez Polskę niepodległości, IPN BU
1165/2528.

Zapraszamy na stronę <https://sw.ipn.gov.pl/>

Kalejdoskop wydarzeń, postaw i zachowań: zwycięstw i klęsk, bohaterstwa, wierności i zdrady, nadziei i apatii, uniesień i cierpień, poświęceń i zaniedbań, szlachetności i podłości, dydaktyki, kłótni, oszczerstw i intryg. Kalejdoskop nurtów, koncepcji, hierarchii wartości, recept wybiecia się na niepodległość.

Marzenia i nocne zodałów rozmowy. Miliony rozmów. Rozmowy i czyny. I wreszcie Listopad 1918 roku - ukoronowanie wysiłków, spełnienie snów i marzeń niepodległościowych. Suma czynu narodu i korzystnej koniunktury politycznej.

Utrata niepodległości, jej odzyskanie i my dzisiaj, w dzisiejszym świecie i po raz kolejny przed nami ten sam cel - wolność i niepodległość. Kolejna powtórka sytuacji, jak w tym dniu.

Pragnąc wolności i niepodległości szukamy analogii: oni wówczas i my teraz. Rodzą się te same dylematy - praca organiczna czy walka, kompromis i ugoda czy nieugiętość i bezkompromisowość? Szukamy natchnienia i rady u minionych pokoleń. Szukamy drogowskazów w przeszłości.

Refleksja nad historią Polski XIX i XX wieku ukazuje nam wielość drogowskazów stojących przy różnych drogach, którymi starano się dojść do niepodległości. Widzimy zatem drogę pracy organicznej, drogę ugody z zaborcą /przekonanie go, że w jego interesie leży zwiększenie autonomii lub wręcz odbudowanie Polski/, drogę opozycji legalnej, która istotę swego działania rozumiała jako obronę praw zagwarantowanych w konstytucjach i traktatach międzynarodowych. I wreszcie droga czynu zbrojnego, droga bezkompromisowej walki owocująca spiskami i zrywami powstańczymi.

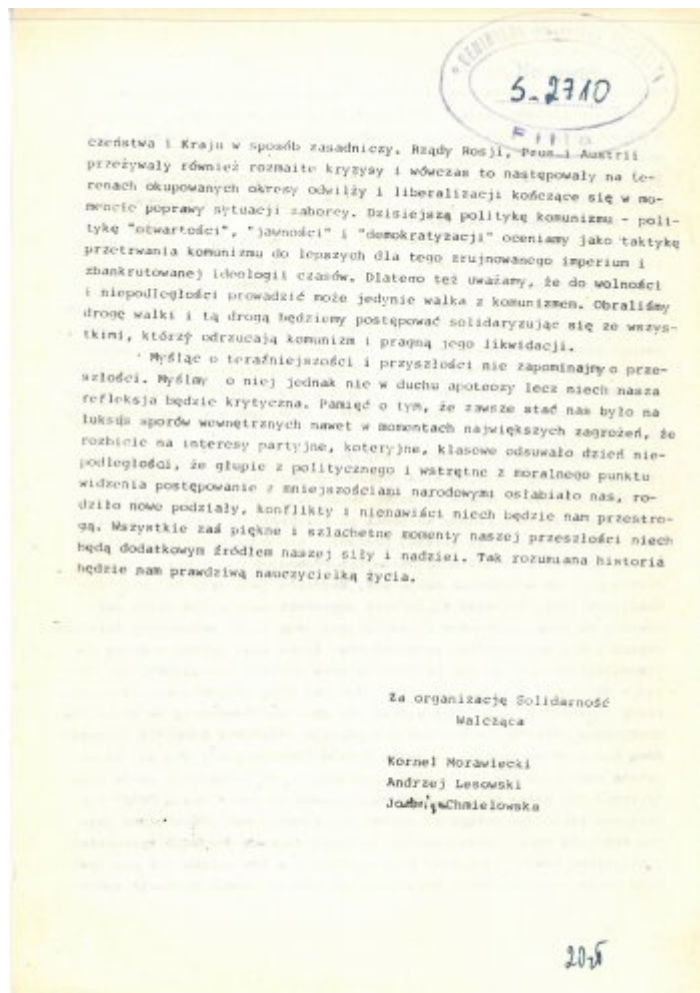
Drogi pokojowe nie przywiodły kraju do niepodległości. Żadna z nich nie była do tego zdolna. Nie kończyły się one jednak ślepinami zaułkami. Niepodległej Polsce dostarczały kadr. naukowych, wojskowych, urzędniczych, gospodarczych, politycznych. Odniesione na tych drogach sukcesy były na miarę możliwości i warunków. Błądem zatem byłoby lekceważenie poczynąń kroczących po tych drogach, podłością zaś oskarżanie o zdradę sprawy narodowej i oschłość uczuć patriotycznych. U podstaw wyboru leżały niejednokrotnie cechy temperamentu i umysłowości. Sprawa komplikuje się nieco przy ocenie motywów wynikających z interesów grupowych, ale i w tym wypadku należy być ostrożnym w wydawaniu sądów katagorycznych.

1918 1918 1918 1918 1918

Powstania zbrojne ze względów militarnych nie były również zdolne do wyłączenia niepodległości, pokazywały jednak zaborcom i światu nieustanną wolę i determinację narodu polskiego, przypominały o Polsce, popelnionej na niej zbrodni i jej prawie do istnienia. Niemniej jednak to czyn zbrojny legionów Józefa Piłsudskiego w sprzyjających warunkach politycznych dał Polsce niepodległość. Jeszcze raz potwierdziła się prawda, że wolności nie otrzymuje się w prezencie, że trzeba ją sobie wywalczyć.

Czy różnorodność koncepcji i działań wynikała z różnicy dążeń i celów? Sukces zintegrowania trzech byłych zaborów w jeden organizm państwowy dowiódł, że te trzy wydawałoby się odrębne społeczeństwa otrzymał ten sam duch - duch patriotyzmu i to samo pragnienie - pragnienie wolności i odzyskania własnego państwa. Jedność i wysiłek całego narodu włożony w odparcie najazdu bolszewickiego był kolejnym potwierdzeniem wspólnoty celów i wartości. Właśnie ta wspólnota wartości moralnych i obywatelskich, wspólny szacunek dla tradycji i postaw patriotycznych, dały siłę narodowi we wrześniu 1939 roku i w czasie okupacji niemieckiej.

Krótko trwała radość z niepodległości państwa. Napaść hitlerowskich Niemiec położyła kres niepodległości. Bohaterska walka żołnierza polskiego w czasie II wojny światowej, bohaterska walka i opór Kraju nie przyniósł Polsce wolności po rozgromieniu Niemiec. Wrócił dawny zborca w jeszcze gorzej postaci - niedawny sojusznik Hitlera oczekujący krwią polskich oficerów wymordowanych w Katyniu i innych nisznanych nam dotychczas miejscach, morderca żołnierzy AK, kat ludności cywilnej. Pozostał tu do dziś reprezentowany przez reżim całkowicie mu podporządkowany i realizujący jego cele. Reżim obcy dążeniom, aspiracjom i sentymentom społeczeństwa. Znowu więc pytamy o drogę do niepodległości: ułuda czy bezkompromisowa walka z komunizmem, czy tym razem działania w ramach opozycji legalnej albo uwspółcześniona wersja pracy organicznej może doprowadzić nas do niepodległości? Teraźniejsze poczynania reżimów komunistycznych poparte olbrzymią kampanią propagandową kuszą do wstąpienia na jedną z dróg "pokojowych". Śniąc jednak istotę komunizmu czy można mieć złudzenia co do intencji i celów tego systemu? Czy można mieć jeszcze wątpliwości na temat dążeń ZSRR? Czy okresowe taktyczne ustępstwa reżimu komunistycznego podyktowane jego złą kondycją mogą - poza również okresową poprawą kondycji społecznej - przynieść trwałe zdobycze? Niewątpliwie i w ten sposób coś pozytywnego można uzyskać, takie działanie nie zmieni jednak sytuacji społec-

Pliki do pobrania

[Publikacja „11 listopada 1918-1988” wydana przez Solidarność Walczącą w związku z 70. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości, IPN BU 1165/2528. \(pdf, 8.27 MB\)](#)

Powiązane informacje

Grafiki, kalendarze, ulotki, znaczki nawiązujące do obchodów Święta Niepodległości z kolekcji przekazanej do IPN przez środowiska członków Solidarności Walczącej

Fotografie Niezależnej Agencji Fotograficznej „Dementi”
przedstawiające demonstrację we Wrocławiu, zorganizowaną
przez Polską Partię Socjalistyczną i Solidarność Walczącą w 70.
rocznicę odzyskania niepodległości. Fotografowie NAF Dementi:
T. Kizny, A. Łoś, A. Łuc, H. Prykiel / Ośrodek „Pamięć i
Przyszłość”.